

odločneje govoru dr. Tavčarja, s kojim je sramotil v državnem zboru slov. narod. — Petitione za slov. vseučilišče v Ljubljani je nadalje odposlala držav. poslancu g. Žičkarju tudi tukajšnja občina in bralno društvo.

Ogenj v Marija Zagorji. Dne 24. novembra okoli šeste ure zvečer je začelo pri trgovcu Tomanu, ki ima Španovo hišo v najemu, goriti ter je v kratkem skoraj vse zgorelo. Vsa vas Zagorje s cerkvijo je bila v veliki nevarnosti. Sneg je precej pomagal, da se ni ogenj širil in pa nekateri pridni in delavni ljudje, zakar jim bodi tukaj hvala izrečena. Ogenj je menda nastal po železni peči. Gospodar in najemnik imata veliko škodo. Španu je zgorelo vse žito ter stoji zdaj z ženo in otroci v sredi zime osiromašen. Hiša je bila nekaj zavarovana.

Iz drugih krajev.

Vseučiliščniki v narodni obleki. Mažarski vseučiliščniki so sklenili, da se bode odslej vsak mažarski vseučiliščnik v narodni noši oblačil.

Lepa misel. A: Visoko zgoraj v severnih pokrajinah traja noč 141 dni — grozno! B: Narobe; jaz mislim, da je to zelo prijetno in tudi koristno. Pomisli le, kako lepo je, ako zamoreš v takih slučajih reči upniku: »Pridi jutri zjutraj!«

Zver v ženski podobi. Iz Ratibora poročajo: Delavka Stradela je ubila svoje dete na živinski način. Obiskala je svojo sestro v Bobriku. Ker pa je 2 in pol letni sinček ubil teti neki — lonec, je to živinsko mater tako razsrdilo, da je ubogo dete slekla do nazega, je vrgla ob tla in je po njem teptala z nogami tako dolgo, da je sirota izdihnila svojo dušico. Zver v ženski podobi so že zaprli in preiskava kaže, da je žena pri polni zavesti izvršila to živinstvo.

Društvene zadeve.

Slovensko društvo v Mariboru. Ker zadnji občni zbor ni bil sklepčen, sklicuje »Slovensko društvo« s sedežem v Mariboru novi občni zbor na nedeljo dne 8. grudnia 1901 ob 3. uri popoldne v restavracijo »Narodnega doma« v Mariboru. — Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni nasveti in predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno in pevsko društvo »Maribor« priredi, kakor že zadnjič naznanjeno, v nedeljo, dne 8. grudnia Miklavžev večer s prav zanimivim sporedom. Mi še enkrat opozarjamo rodoljube mariborske in iz okolice, da naj podpirajo to marljivo društvo s tem, da obiščejo od njega prirejane veselice. — Posebno ta večer, ki se je lani tako izvrstno obnesel, nam obeta letos isti uspeh. Ker so vstopnice celi teden v predprodaji, naj nikdo ne zamudi se prej z njimi preskrbeti, da ne bode zvečer pri blagajni pritisk.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali: Mole Matija iz Kamnice 1 K, žup. Grušovnik 10 K, župnik Pavlič 10 K, župnik Slekovec Mat. 5 K, župnik Černko Jož. 20 K, Vesela družba v Gornji Radgoni 26 K. Neimenovan v Ljutomeru »kruh sv. Antonija« 10 K, Neimenovan 1 K, dr. J. v Ptuj 7 K 20 h, Zafošnik iz Cirkovec nekaj bele repe. Ker je dijaška kuhinja v veliki zadregi, prosimo nujno blage pomoči.

Politično društvo »Pozor« v Ptuj priredi v nedeljo, dne 15. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani »Narod. Doma« v Ptuj javni shod s sledečim vsporedom: 1. Nagovor načelnika. 2. Poročilo o ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani. 3. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Katoliško gospodarsko in bralno društvo v Hočah priredi dne 15. dec. t. l. v gostilni g. S. Šunke-ja ob 3. uri popoldan

izvanredni občni zbor. — K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Bralno društvo v Braslovčah ima v nedeljo, dne 15. dec. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvo »Zvezda« na Dunaju je imelo dne 1. grudnia zabaven večer. Dvorana je bila dubkoma polna. Petje in govori so se vrstili. Sklenila se je tudi resolucija za slovensko vseučilišče. Zabava je bila izvrstna, kakor povzemamo iz dopisa, ki nam je došel v zadnjem hipu.

Posojilna knjižnica v Frankolovem vrlo napreduje. To leto ji je pristopilo 33 novih članov. Občnega zbora se je vdeležilo 42 udov. Izrekla se je želja, da se naroči več časnikov. Naš edini prijatelj med izobraženimi, g. župnik Presečnik, podarili so takoj v to svrhu 25 K. Iskreno hvalo jim izreka naše kmetско ljudstvo!

Občni zbor »Celjskega pevskega društva« se vrši dne 18. t. mes. ob 8. uri zvečer v čitalniški dvorani Nar. doma z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo odbora o pretečenem društv. letu. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni predlogi. — Igra »Deseti brat«, katero je hotelo uprizoriti »Celjsko pevsko društvo« dne 14. t. m. se je preložila na poznejši čas.

Slovensko gledališče v Celju. Pri natečeno polni dvorani se je zadnjo nedeljo igralo. Tega že dolgo ni bilo. Pa kjer je združen igrokaz z godbo in petjem v lepo se skladajočo celoto, kakor pri igri »Gospod nadzornik« in »Ob Vrbskem Jezeru« tam najde vsak za se kaj zanimivega. »Gospod nadzornik« vzeti je iz hrvatskega »puškega« življenja in nam predločuje razmere hrvatskega učiteljstva. — Največ smeja je obudil g. Salmič kot učitelj Petrovič, ki ob sprejemu novice, da je prišel nadzornik zgubi vse ravnotežje ter v svoji razburjenosti naslovlja nadzornika s — škofom. Druga smešna oseba je bil jecljajoči obč. pisar Kragulj (g. Dobršek), ki je to ne posebno lahko vlogo še precej dobro zadel. Gca. Baševa je, kakor vedno, igrala tudi tukaj v vlogi učiteljeve hčerke Jelice povsem naravno s prirojenjo ji živahnostjo. S posebno eleganco in čudovito naravnostjo nastopal je g. Retive kot nadzornik. Vsak je rekel: »ta je pa ta pravi inšpektor.« Tudi Stanko, Jeličin ljubimec, (g. Spindler) je bil dober. Gdč. Cizelj (mati Jeličina) se je vedla svoji vlogi popolnoma primerno. — Igra »Ob Vrbskem jezeru« uprizorila se je letos v drugič, pa še s precej boljšim vspedom kot lani. Igra je zelo vabljiva in človek ne ve, komu bi se bolj divil, ali naravnemu prizoru iz življenja koroških kmetov, ali čudovito mehkim in milobnim in zopet krepkim akordom od moških, ženskih in mešanih zborov ter samospelov, prednašanim narodnim napevom, ali ginljivim, sree povzdigujočim zvokom godbe. — »To bi se poslušali in gledali dve uri«, rekli so gledalci. Igra se še v slovensčini ni nikjer prednašala, razun na našem odru, in bi bilo priporočiti, da se uprizori tudi drugod, kjer imajo godbo in pevce. Tudi v tej igri so se vse vloge prav ugodno vršile. G. Salmič, ki je avanziral v tej igri do srečnega ženina Štefeta, je bil že burno pozdravljen, ko je komaj nastopil. Minka (gca. Vrečerjeva) odlikovala se je kakor v prozi tako tudi v petji; njen glas je nekaj izvanrednega. Janko (g. dr. Karlovšek) se je izkazal izbornega igralca in pevca; njegov čisti tenor se je vsakemu priljubil. Jezernik (gosp. Korošec) se je obnašal kakor pristen oštarjaš. Gozdar (g. Spindler) in Izvornikovka (gca. Dobršek A.) s hčerjo Jerico (gca. Cizelj) so bili svoji nalogi popolnoma kos. — Cel večer nudi je torej zadosti užitka in vsak se je ločil z željo, da se ne bi zopet predolgo čakalo do prihodnje igre.

Središče. Na gostiji Mikl-Kočevar nabralo se je 35 K za družbo sv. Cirila in

Metoda. Slovenci, nabirajte ob vsaki priložnosti za to prekoristno družbo.

Narodna čitalnica v Celju. Pri občnem zborovanju »Narodne čitalnice v Celju« dne 22. novembra 1001 izvoljeni odborniki konstituirali so se pri še isti dan se vršeci prvi odborovi seji sledeče: Predsednik: gosp. dr. Jos. Sernec, odvetnik. Podpredsed.: gosp. dr. Iv. Dečko, odvetnik. Tajnik: dr. g. Josip Karlovšek, odv. kand. Blagajnik: gosp. Josip Kožuh, c. kr. profesor. Knjižničar: g. Matej Suhač, c. kr. profesor. Odborniki: gg. dr. Jos. Hohnjec, duhovnik, dr. Juro Hrašovec, odvetnik, dr. Hinko Šuklje, zdravnik, dr. Jos. Vrečko, odvetnik. Namestniki: gg. Ant. Mirnik, c. kr. pošt. offic., Fran Lončar, tajnik Posojilnice, Ivan Vavken, tajnik Hranilnice, Peter Kostič, trgovec. — Gospod dr. Josip Sernec voljen je letos že 25 krat predsednikom »Narodne čitalnice v Celju«. Častitamo! — Odbor odposlal je v smislu soglasnega sklepa obč. zbora peticijo za slovensko vseučilišče na državni zbor in na c. kr. naučno ministerstvo.

Gasilno društvo v Stročji vasi in Pristavi pri Ljutomeru se vsem darovalcem prispevkov in daril kakor tudi vsem obiskovalcem zadnje tombole najtopleje zahvaljuje. Obžaluje pa, da se druga gasilna društva niso vdeležila, kar gotovo zahteva stanovski ponos. Natančneje in več v adventu.

Gospodarskemu bralnemu društvu v Kozjem je daroval ondotni predsednik g. dr. Fr. Jankovič več lepih knjig, za kar mu izrekamo najtoplejo zahvalo. Tudi nove mohorske knjige imamo na razpolago. Prosimo vas, prijatelji našega društva, blagovoljno poklonite nekaj knjig, katerih ne potrebujete. Naše društvo vam bode hvaležno za nje. Odbor.

Vabilo k tomboli, katero priredi gasilno društvo na Grlavi pri Ljutomeru v nedeljo dne 8. dec. t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. Jos. Sereca v Babincih pri Ljutomeru. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Bralno društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je imelo preteklo nedeljo občni zbor. Iz poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja posnamemo naslednje zanimive podatke: Društvo je staro dve leti ter šteje 212 udov. Med tem časom je priredilo 6 velikih, poučljivih slavnostij, izmed katerih so se posebno obnesle: Slomšekova slavnost ter dve mladeniški slavnosti. Dohodkov je imelo 247 K, stroškov pa 258 K. Knjižnica šteje okoli 500 knjig, časnikov pa ima društvo: 40 iztisov »Slov. Gospodarja« in »Našega Doma«; posebej še 14 iztisov »Našega Doma«, 10 iztisov »Domoljuba«, 1 »Slovenca«, 2 »Slov. Lista«, 1 »Südst. Presse«, 1 »Narodni Gospodar«, 1 »Vinarski in vrtnarski list«, 1 »Danica«, 1 »Dom in Svet« in 1 »Vrtec« z »Angeljčkom«. V zapisniku za izposojene knjige in časnike najdemo številko 7300, lani pa 5000; torej smo napredovali za 2000. Vsak teden izposodimo približno 150 časnikov in knjig. Društvo ima svojo posebno sobo, ki je vsaki dan po sv. maši odprta, če kdo kaj vrne ali si izposodi, v nedeljo pa je odprta celi dan razven med službo božjo in le tako je mogoč tak uspeh. Ob nedeljah in praznikih se vadijo v bralni sobi pevci in pevke v petju cerkvenem in narodnem. Takšno je naše društveno življenje.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 15. decembra po večernicah se bo vršila v Finžgerjevi gostilni ustanovitev bikorejske zadruge. Govoril bo gospod potovalni učitelj M. Jelovšek. Vse gospodarje vabimo prav uljudno, da se mnogobrojno vdeležijo zborovanja.

Cerkvene zadeve.

Pri Sv. Lovrencu na Dravsk. polju. Zadnjo nedeljo dne 1. grudnia je bila pri nas

lepa cerkvena slovesnost. Naš rojak mil. g. kanonik dr. Ivan Mlakar so nam blagoslovili prenovljene altarje. Duhovniki iz Maribora in sosesčine so jim asistirali. Ljudstvo se je v velikem številu in s pobožnostjo udeležilo cerkvenih opravil.

V Šmiklaužu pri Slovenjgradcu se bo obhajal sv. misijon od 15. do 22. grudnia t. l.; vodila ga bosta dva frančiškana od Marije Pomagaj.

Celje. Dan sv. Cecilije je tukajšna orgljarska šola proslavila s tem, da so č. gosp. katehet Iv. Tomažič brali v prijazni cerkvi čč. oo. kapucinov sv. mašo, pri koji so učenci tega zavoda ginljivo popevali ter prejeli sv. obhajilo.

Gospodarske stvari.

Iz Zdol pri Kozjem. Letna kronika. Leto se nagiba h koncu. Samo nekaj tednov še in leto 1901 vzelo bo od nas za vedno slovo. Dobro je in koristno za vsakega gospodarja, ako se ozre ob koncu leta nekoliko nazaj in si v letno kroniko zapiše, koliko so mu obrodile njive, travniki, vinogradi in drugo. — Tako vam bodem, dragi bralci »Gospodarjevi« iz naše letošnje gospodarske kronike nekoliko poročal. Evo. Ozimna setev nam je prav lepo obrodila, posebno pšenica, ječmen, rž in oves, in tako so nam mlatiči, hvala Bogu, veliko namlatili drobnega zrnja. Slame je dovolj. Spomladanska setev, koruza, krompir, fižol in druga zelenjad je pač prav bogato obrodila, kar je največje veselje za našega ubogega kmeta trpina. Sena smo nakosili precej, otave pa silno malo, ker je vsled dolgega deževanja mnogo sprhnelo, kar je za živinorejca silna izguba, ker bo primoran živino po slepi ceni prodati, ali pa stradati pustiti. Letna setev ajda, ta nam je zares obrodila stoterni sad, kakor še menda nobenkrat ne tako. Naš kmetič je vesel, da bode lahko večkrat po grlu spuščal zabelene ajdove žgance in gospodinje pekle ajdove parnike. Nadalje repe, korenja, zelja in runkelja je prav malo prirastlo, ker je pri sajenju nekoliko suša uničila. Sadja je bilo zelo malo, le nekoliko hrušek in jabolk; sliv pa popolnoma nič. Orehov in kostanja je bilo dovolj. Nastilja in drv smo dobili za celo dolgo zimo. Letošnje leto je bilo hvala Bogu srečno in nadejno, ker Bog nas je obvaroval ledenega biča in drugih uim. To pa je gotovo pomagalo okrog nas streljanje proti toči. Zelja naša je, da bi tudi naša občina ustanovila nekaj strelnih postaj. — Ljubi Bog nam vse te v kašči spravljene pridelke stoterno blagoslovi. — O vinski stari trti vam pač mo-

ram z žalostnim srcem poročati, da jo je trtna uš letos po naših vinogradih skoraj popolnoma uničila in upostošila; in tako pobrala ves up in nado našim vinogradnikom, ki so vedno mislili, da se še bode stara trta opomogla. Pa ves trud je zastonj, stara trta je proč. Le tu in tam se je nekaj malega nabralo, komaj za božične in velikonočne praznike. Kar se pa tiče novih ameriških nasadov, ti pač dobro uspevajo. Nekateri vinogradniki, ki so prvi začeli regulati, so letos prav židane volje, njih trud je letos Bog posebno blagoslovil, ker nova trta jim je obilo obrodila. Prav pridno se je lani in letos rigolalo, posebno tisti, ki imajo veselje do nove trte. Pa veliko še jih je, ki dremljejo, misleč da bode trta začela sama rasti, pa stem se silno varajo. Pregovor pravi: pomagajte si sami in Bog vam bode pomagal. Na noge naši vinorejci in pridno primite za lopato in kramp in hajd vinograd regult, ker zdaj je za to delo najpripravniji čas, druge pomoči vam zdaj ni za nekdanje vaše lepe Zdolske gorice. Naš trud bode ljubi Bog v kratkem gotovo poplačal z zlatim grozdem in z rujnim vincem. Bodite prepričani, da bodo zopet v kratkem po vaših hramcih polni sodi zlatega vinca in se zopet oglasila vesela pesem: Konjički skrbijajo, — Ker vozjo težko; — In vince peljajo, — Je močno, sladko. Zdolski.

Kako pišejo češki kmetje. Češki narod ima veliko kmetijskih šol, zato so tudi češki kmetje v svoji stroki visoko izobraženi. V svojih listih pišejo kakor učeni ljudje o najvažnejših vprašanjih svojega stanu. Dasi nam je dopisovanje iz kmetijskih krogov zelo drago in dasi je naš list v zadnjem času sestavljen skoro samo iz dopisov, ki so potekli iz kmetijskega peresa, vendar moramo priznati, da je še vedno velik razloček med dopisovanjem češkega in slovenskega kmeta. Češki kmet govori kakor strokovnjak o svojem stanu, njegovo oko ima natančen pregled čez svoje gospodarsko stanje. Da naši kmetje razvidijo, kako dopisujejo češki kmetje in da jih posnemajo, prinašamo v naslednjem prestopu dopisa iz lista »Selské hlasy«, ki se glasi: »Hvaljen bodi J. Kr.! Gospod urednik! naznaniti vam hočem, kako vabijo vsi nas kmete (poljedelce) na to prisiljeno zavarovanje. Poslali so nam tudi listine, da bi jih podpisali in ti, ki se s tem pečajo, obljubljajo, da plača vse (to) prispevke veleposestvo in država. Ti ljudje mislijo, da je država svinska pečenka, v katero se zasadi le vilice in nož in dobro je.

Žalibože! da se od nas malih posestnikov ne more nikdar nikdo oglasiti, ker v zakono-

dajnih zborih ni prostora za nas. Ko bi revni ratar mogel povzdigniti svoj glas proti svojim neprijateljem ter vprašati: vsled kake pravice ne plačajo največji bogatini v primeri z nami skoraj nič in zakaj mora kmet nositi breme za vse, resnično! oni bi potem drugače ravnali.

Jaz n. pr. moram letos živiti štiri otroke in ženo, a nimam čistega dohodka niti 100 gld. od svojega posestva. 11 oralov zemlje obdelujem, a pridelal sem letos 14 kop rži, 16 kop pšenice, 17 kop ovsa, 3 ječmena in 5 graholjke. Kopa pšenice ni dala niti pol vagana, tako da imam 7 vaganov pšenice. S čim toraj naj plačam davek, s čim se naj živim, s čim se naj cela rodbina oblači?

A moj sosed je v tem še na slabšem! Ta mora koj v spomladi na Avstrijsko s svojo hčerko, da si kaj prisluži ter ostane tam do žetve. Meseca vinotoka je moral zopet s svojo ženo oditi, svoje gospodarstvo pa je ostavil desetletnemu dečku in 70 letni starki. Kadar se vrne domov, ne bo vedel, kam bi teh par krvavo zaslužnih grošev dal, za dačo, obleko ali za živžev. Seveda (se) živi pri nas na Slovaškem ljudstvo tudi od koruze, ker je najcenejša. Tako se godi na Slovaškem v Ostrogu nam siromašnim kmetom brez vsakega upanja na boljše čase.

Povsod, kjer se gre za kmeta, je vse proti njemu. Potrebščine so vedno večje, dočim je vse, kar mi prodavamo, vedno ceneje.

Zakaj se ne podraži to, kar poljedelec prodaja, a gospoda uživa? Čemu ne stane eno jajce 10 vin., ena kura 2 K in gos 5 K? S kakim veseljem bi se napolnilo srce uboge kmetice, ko bi slišala, da bode mogla svojim otrokom zopet kaj omisliti (preskrbeti), ko bi prodala sirota kuretino draže, katero sedaj skoraj zastonj odda!

Kmet iz Suchova.

Boj zoper pijančevanje na Ruskem. Dobro urejen in premišljen boj ruske vlade zoper pijančevanje je dosegel že toliko uspeha, da se je število pijancev na Ruskem zelo zmanjšalo, tako, da je splošna statistika lanske leto v tem oziru postavila Rusijo na poslednje mesto. Na Ruskem pijanega človeka, ki ga zasačijo na ulici, zaprejo, postavijo pred policijo in zdravniško pregledajo. Kadar se naspi, sestavi se z njim zapisnik; potem ga pošljejo domov, ali policija celo stvar naznani sodniji, katera navadno pijanca obsodi k denarni kazni. Največji pijanci na Ruskem so pa Nemci, katerim ruska »vodka« sploh diši.

Loterijske številke

Trst	30. nov. 1901.	78, 82, 81, 40, 47
Line	»	26, 80, 33, 4, 9

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekamo tem potom vsem, ki so se dne 29. novembra t. l. blagovoljno vdeležili pogreba našega iskreno ljubečega, nepozabnega soproga, očeta in starega očeta, gospoda

Sebastjana Vidovič,

posestnika in krčmarja.

Posebno pa bodi izrečena najprisrčnejša zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so v tako mnogobrojnem številu spremili predragega rajnega k večnemu počitku.

Ptujska gora, dne 29. novembra 1901.

Ana Vidovič roj. Marčič,

soproga.

590 1—1

Anton Vidovič,
Cecilija Kamenšek roj. Vidovič, Janez Kamenšek,
otroka, vnuk.

VABILO

na

595 1—1

II. občni zbor

„ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici,

reg. zadruga z neom. zavezo“, ki se bode vršil

v pondeljek, dne 16. grudnia 1901, ob 9. uri dopoldne v gostilni Testovrščika.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Sprememba pravil. 3. Potrjenje letnega računa za l. 1900. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Razni nasveti.

K obilni vdeležbi vabi člane

odbor.

NB.: Ako bi občni zbor ne bil sklepčen na določeni dan, se vrši osem dni pozneje, ne oziraje se na število navzočih udov, drugi občni zbor in z istim dnevnim redom, kateri bode brezpogojno sklepčen.

Izjava.

Jaz, Adolf Švarc, gostilničar v Škalah, obžalujem, da sem Janezu Očepeku, po domače Onžer, posestniku v St. Ilju predbacival dne 1. novembra 1900, ko mi je pripeljal vino iz društvenega vinograde v St. Ilju, da je vino delal, izjavim, da nimam povoda kaj takega trditi in prosim tem potom javno za odpustenje.

Šostanj, 30. nov. 1901.

Adolf Švarc.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

